

Fauna České republiky na plakátech

Výběr z více než 260 barevných tabulí k připravovanému Atlasu fauny České republiky Miloše Anděry a Jana Sováka (Academia, Praha 2017) trochu netradičně představuje naši faunu podle hlavních typů prostředí.

Jan Sovák (*1947) žije od r. 1983 v Kanadě, kde vytvořil rozsáhlé dílo v oblasti paleontologické rekonstrukce. Od r. 1990 spolupracuje rovněž s paleontologickým a zoologickým oddělením Národního muzea v Praze. Jeho práce vystavuje asi 60 muzeí na světě a jako ilustrátor se podílel na tvorbě více než 300 knih ve 20 jazycích.

**Galerie a literární kavárna
knihkupectví Academia
květen 2017 v Praze, červen 2017 v Brně**

Za jedinečnou květenou jižní Afriky – rozkvetlé Kapsko

Výstava velkoformátových fotografií, které pořídili Radka a Jan Sudovi při svých cestách po jižní Africe a představují jak vegetační dominanty, tak vzácné zástupce

této výjimečné květeny, bude instalována 1. července až 31. srpna 2017 ve výstavním sále administrativní budovy Botanické zahrady Liberec (www.botaniliberec.cz).

Mojmír Vlašín

Kdo najde nejdelší užovku!

Užovka obojková (*Natrix natrix*) je výrazně přizpůsobivý druh a proniká do nejrůznějších biotopů. Žije třeba i v zatopených písčovnách, ve starých lomech, na zřícečinách apod. Obývá také mokřady a vodní plochy v lesních komplexech. Častá je v intravilánech obcí – osídluje např. požární nádrže, zahrady a stanoviště ruderálního charakteru (rumiště, skládky). Pokud v těchto místech není lidmi pronásledována, může dosahovat vysokého věku. Nejčastěji se v přírodě dožívá 15–20 let (Beebe a Grifits 2000). Nejstarší jedinci, jde především o samice, pak mohou dorůstat rekordních délek.

S užovkami obojkovými se setkávám zejména jako s „vedlejším produktem“ svého výzkumu užovek stromových (*Zamenis longissimus*) v Podyjí a Bílých Karpatech. Při odchytu užovek stromových totiž někdy neúmyslně odchytím velkého jedince užovky obojkové. Když už se to přihodí, změřím ji. Maximální délka těla tohoto druhu se uvádí 140–150 cm (Moravec 2015). V citované publikaci je uveden i můj nález ze Znojemska (u Baštova mlýna) jako maximální doložená celková délka z našeho území 116 cm. Ostatní užovky uložené v muzejních sbírkách nebo jinak věrohodně dokumentované nepřesahují významně 100 cm.

Pro měření hadů se používají různé počítačové programy, které umožní z fotografie odečíst délku těla. Protože není snadné živého hada přesně změřit, vyzkoušel jsem také nalepení tuhé textilní pásky na tělo – po sejmutí pásky se odečte délka pevným metrem. Nakonec se mi u živých hadů nejlépe osvědčil kvalitní krejčovský metr, který se přiloží podél těla hada od hlavy postupně k ocasu. Měření je spolehlivé s přesností na 0,5 cm. Proceduru opakuji dvakrát, pokud se jednotlivé výsledky výrazně liší, provedu ještě třetí měření a spočítám aritmetický průměr.

Dne 22. června 2014 byla v Hostětíně (na přírodní zahradě Centra Veronica Hostětín) ve struktuře nazývané hadník odchycena samice užovky obojkové, která měřila 131 cm. Po změření a vyfotografování byla opět vypuštěna. Jde pravděpodobně o nejdelšího dokumentovaného jedince z území České republiky.

Pokud se vám naskytla či naskytne příležitost změřit užovku obojkovou delší než 1 m, nenechávejte si to pro sebe. Minimálně o tom napište autorovi tohoto příspěvku na e-mail uvedený v kontaktních adresách na str. LV této Živy.

Citovaná literatura je uvedena na webové stránce Živy.

Kontaktní údaje pro předplatitele

SEND Předplatné, s. r. o.
Ve Žlíbku 1800/77, hala A3
193 00 Praha 9

tel.: 225 985 235
fax: 225 341 425
sms: 605 202 115
e-mail: send@send.cz
www.send.cz

Předplatné se nemění

S ročním (294 Kč) i dvouletým (568 Kč) předplatným tištěné Živy můžete také zakoupit elektronickou verzi – celý časopis ve formátu pdf ke stažení na webu Živy. Cena: 354 Kč/rok; 688 Kč/dva roky.

Pro přístup k elektronické verzi je třeba dodat svou e-mailovou adresu distribuční firmě (viz výše) na kontakt: zaneta@send.cz.

Oprava kontaktní adresy

Správný e-mail na G. O. Krizka, autora článku v Živě 2017, 1: gokrizekmd@gmail.com.

1 Hostětínská rekordní užovka obojková (*Natrix natrix*). Foto K. Vincencová